

Akademia Nauk Stosowanych Gospodarki Krajowej w Kutnie
Wydział Nauk o Zdrowiu
syllabus na kierunku Pielęgniarstwo
rok akademicki 2023/2024

Przedmiot			Farmakologia						
Koordynator			Mgr Monika Wyrzykowska						
Prowadzący			Mgr Monika Wyrzykowska						
Tryb studiów			stacjonarne						
Profil			praktyczny						
Dyscyplina wiodąca			nauki o zdrowiu						
Kategoria przedmiotu			kierunkowy						
Forma zajęć			Wykład, ćwiczenia						
Poziom studiów, semestr			studia pierwszego stopnia, semestr I						
Typ modułu			moduł Anauki podstawowe						
Miejsce realizacji przedmiotu			budynek główny ANSGK						
Liczba godzin na zrealizowanie aktywności									
	suma	wykład	Ćwiczenia /CSM	konwersatori a	laboratori a	seminariu m	zajęcia praktyczne	praktyka zawodow a	samo-kształcenie
Godziny	80	30	35						15
ECTS	3	1	1,5						0,5
Wymagania wstępne			Wymagania wstępne obejmują zakres wiadomości z biologii, chemii i fizyki programu liceum ogólnokształcącego przewidzianych do egzaminu maturalnego w stopniu podstawowym.						
Cel kształcenia			W wyniku procesu kształcenia student będzie zdolny przedstawić i omówić grupy leków, wyjaśnić mechanizm działania leków i skutki uboczne.						
Metody dydaktyczne			Wykłady, wykłady problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją. Ćwiczenia, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach, rozwiązywanie zadania, analiza przypadków, CSM. Samokształcenie, praca z książką, esej na podstawie analizy wskazanego piśmiennictwa, analiza tekstu.						
Środki dydaktyczne			Wykłady, prezentacja multimedialna, programy multimedialne, tablice. Ćwiczenia, prezentacja multimedialna, wyposażenie pracowni, fantomy modele, plansze dydaktyczne. Samokształcenie,książka, czasopismo.						
Efekty uczenia się								Metody weryfikacji	
Wiedza			K_A.W19. poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działaniai powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;					Test/egzamin pisemny, egzamin ustny	
			K_A.W20. podstawowe zasady farmakoterapii;					Test/egzamin pisemny, egzamin ustny	
			K_A.W21. poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie lekóworaz postacie i drogi ich podawania;					Test/egzamin pisemny, egzamin ustny	
			K_A.W22. wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;					Test/egzamin pisemny, egzamin ustny	
			K_A.W23. ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;					Test/egzamin pisemny, egzamin ustny	
			K_A.W24.zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;					Test/egzamin pisemny, egzamin ustny	
			K_A.W25. zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;					Test/egzamin pisemny, egzamin ustny	
Umiejętności			A.U7.szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowychoraz w różnych stanach klinicznych;					praca zaliczeniowa,, referat, prezentacja, sprawozdanie, sprawdzian	

		praktyczny
	A.U8.posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	praca zaliczeniowa,, referat, prezentacja, sprawozdanie, sprawdzian praktyczny
	A.U9.wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	praca zaliczeniowa,, referat, prezentacja, sprawozdanie, sprawdzian praktyczny
	A.U10. przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	praca zaliczeniowa,, referat, prezentacja, sprawozdanie, sprawdzian praktyczny
Kompetencje społeczne	K_K02.przestrzegania praw pacjenta;	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
	K_K03.samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
	K_K07. dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
Metody weryfikacji-standard kształcenia	w zakresie wiedzy: Egzamin ustny (niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy); egzamin pisemny — student generuje / rozpoznaje odpowiedź (esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania, test wielokrotnego wyboru, test wielokrotnej odpowiedzi, test dopasowania; w zakresie umiejętności: Egzamin praktyczny, realizacja zleconego zadania, projekt, prezentacja w zakresie kompetencji społecznych:Esej refleksyjny, obserwacja przez prowadzącego, samoocena	
Treści programowe		Liczba godzin
Wykład		
Wprowadzenie do farmakologii ogólnej. Lek – pochodzenie, postacie, działanie, drogi podania, czynniki wpływające na działanie leków, reakcje organizmu na lek, nazwy leków, mechanizmy działania, działania niepożądane, dawkowanie, sposoby wprowadzania leków do organizmu, dystrybucja, redystrybucja i biotransformacja leków w organizmie, czynne metabolity leków, toksyfikacja leków, wydalanie leków z organizmu.		10
Podstawy farmakokinetyki – podstawowe procesy farmakokinetyczne, transport leków, procesy enzymatyczne, miejscowe i ogólne działanie, wchłanianie leków, dystrybucja leków, bariery specjalizowane, eliminacja leków, stężenie leków. Kliniczne znaczenie interakcji leków.		10
Receptory a leki – farmakologiczne i nefarmakologiczne działanie leków, teorie receptorowego działania leków, budowa receptorów. Wpływ stanów patologicznych oraz czynników genetycznych na działanie leków. Podstawowe informacje o recepcji i sposobie przepisywania leków		10
Ćwiczenia		
Chemoterapia – leki działające w zakażeniach bakteryjnych, leki przeciw grzybicze, przeciwwirusowe, środki odkażające i antyseptyczne, leki przeciwnowotworowe. Ogólne zasady chemioterapii i radioterapii. Teratogenne i embriotoksyczne działanie leków. Przenikanie leków przez barierę łożyskową. Leki oksytotyczne i tokolityki.		5
Hormony gonadotropowe i płciowe. Antykoncepcja. Farmakoterapia niepłodności. Hormonalna terapia zastępcza. Układ sercowo-naczyniowy – leki stosowane w chorobie wieńcowej, nadciśnieniu tętniczym, w niewydolności krążenia, leki przeciwartemiczne, leki stosowane we wstrząsie.		5
Krew i preparaty krwiopochodne. Leczenie niedokrwistości, leki wpływające na krzepnięcie krwi.		3
Układ pokarmowy – leki stosowane w chorobie wrzodowej, przeciwwymiotne, przeczyszczające, przeciwbiegunkowe, przeciwrzeczowe. Leki wpływające na czynność zewnątrzwydzielniczą wątroby i trzustki		5
Układ oddechowy – leki wykrztuśne, przeciwkaszlowe, farmakoterapia dychawicy oskrzelowej		4

Hormony – podwzgórza i przysadki mózgowej, kory nadnerczy, płciowe, tarczycy. Leki stosowane w leczeniu cukrzycy	5
Ośrodkowy układ nerwowy – leki uspokajająco-nasenne, psychotropowe, przeciwpadaczkowe, stosowane w chorobie Parkinsona, przeciwbólowe, przeciwłękowe. Środki znieczulenia miejscowego i ogólnego.	2
Współczesna terapia bólu. Narkotyczne leki przeciwbólowe. Alkohol etylowy i inne alkohole. Zależności lekowe. Środki psychodysleptyczne, psychopobudzające i psychenergizujące	2
Elementy toksykologii – pojęcie trucizny, podział trucizn, omówienie wybranych substancji toksycznych, leczenie ostrych zatruć. Leki o działaniu miejscowym. Środki cieniujące.	2
Witaminy. Leki a ciąża. Elementy farmakologii pediatricznej	2

Samokształcenie

Znaczenie witamin i mikroelementów dla zdrowia człowieka.	7
Udział pielęgniarki w chemioterapii i w profilaktyce ich następstw dla zdrowia.	8

Formy i warunki zaliczenia

Wykłady

- egzamin
- test-egzamin/egzamin pisemny
- uzyskanie $\geq 60\%$ wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się

Ćwiczenia

- zaliczenie z oceną
- kolokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej, rozwiązanie zadania problemowego wg kryteriów
- 100% obecności na zajęciach, uzyskanie $\geq 60\%$ wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa

Samokształcenie

- zaliczenie
- przygotowanie i prezentacja projektu/ pracy zaliczeniowej
- uzyskanie $\geq 60\%$ wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się

Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładownicą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu.

Kryteria oceny

Na ocenę 2 /niedostateczny/	Na ocenę 3 /dostateczny/	Na ocenę 3,5 /dostateczny +/	Na ocenę 4 /dobry/	Na ocenę 4,5 /dobry +/	Na ocenę 5 /bardzo dobry/
>60% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	60% do >70% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	70% do >75% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	75% do >85% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	85% do >90% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	90% do >100% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się
Student - nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności związanych z przedmiotem, - nie potrafi wykorzystać zdobytych podstawowych informacji i wykażać się wiedzą i umiejętnościami; wymagane efekty uczenia się nie zostały osiągnięte, - nie prezentuje zaangażowania i zainteresowania	Student - posiada niepełną podstawową wiedzę i umiejętności związane z przedmiotem, - ma duże trudności z wykorzystaniem zdobytych informacji, opanował efekty uczenia się w stopniu dostatecznym, - prezentuje niewielkie zainteresowanie zagadnieniami zawodowymi.	Student - posiada podstawową wiedzę i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości zagadnień z danego przedmiotu, - ma trudności z wykorzystaniem zdobytych informacji; opanował efekty uczenia się w stopniu zadowalającym, - wykazuje poczucie odpowiedzialności za zdrowie i życie	Student - posiada wiedzę i umiejętności w zakresie treści rozszerzających pozwalające na zrozumienie zagadnień objętych programem studiów, - prawidłowo choć w sposób nieusystematyzowany prezentuje zdobytą wiedzę i umiejętności, - dostrzega błędy popełniane przy rozwiązywaniu określonego zadania; opanował	Student - posiada wiedzę i umiejętności w zakresie treści rozszerzających pozwalające na zrozumienie zagadnień objętych programem studiów, - prezentuje prawidłowy zasób wiedzy, dostrzega i koryguje błędy popełniane przy rozwiązywaniu określonego zadania; efekty uczenia się opanował na poziomie ponad dobrym,	Student - dysponuje pełną wiedzą i umiejętnościami przewidzianymi w programie studiów w zakresie treści dopełniających, - samodzielnie rozwiązuje problemy i formułuje wnioski, potrafi prawidłowo argumentować i dowodzić swoich racji; efekty uczenia się opanował na poziomie bardzo dobrym, - jest zaangażowany w

przedmiotem.		pacjentów, przejawia chęć doskonalenia zawodowego.	efekty uczenia się w stopniu dobrym, - wykazuje pełne poczucie odpowiedzialności za zdrowie i życie pacjentów, - przejawia chęć ciągłego doskonalenia zawodowego.	- jest odpowiedzialny, sumienny, odczuwa potrzebę stałego doskonalenia zawodowego.	realizację przydzielonych zadań, odpowiedzialny, sumienny, odczuwa potrzebę stałego doskonalenia zawodowego.

Literatura podstawowa

1. Ordynowanie leków i wypisywanie recept – przewodnik dla pielęgniarek i położnych, red. I. Dominiak, A. Gaworska-Krzemińska, D. Kilańska, 2021
2. Schmid B, Strub P, Studer A., Farmakologia dla zawodów pielęgniarstkich, redakcja wydania polskiego J. Prandota, Wydawnictwo MedPharm 2019.

Literatura rozszerzona

1. Korbut R., (red.): Farmakologia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
2. Kostowski W., Herman Z.: Farmakologia - podstawy farmakoterapii. Tom 1-3. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004